

Okręgowy Urząd Miar w Szczecinie

<https://szczecin.gum.gov.pl/ums/urząd/historia-urzedu/2010,Historia-urzedu.html>
2021-10-20, 10:04

Historia urzędu

Opublikowane przez : Andrzej Rybicki

Historia szczecińskiego urzędu rozpoczyna się w pierwszych miesiącach po zakończeniu drugiej wojny światowej od działań mających na celu zorganizowanie na Ziemiach Odzyskanych polskiej administracji miar. Pionierami rozpoczynającymi to wielkie dzieło byli ludzie przybyli z Wielkopolski, w tym pracownicy Urzędu Miar w Poznaniu na czele z kierownikiem Henrykiem Wacińskim. Już w 1945 roku, na podwalinach funkcjonującego tu przed wojną urzędu niemieckiego, w oparciu o odziedziczoną infrastrukturę techniczną, zajęli się organizacją i odtwarzaniem struktury technicznej urzędu. Podobnie jak w Szczecinie również w innych miastach zachodniej Polski, powstawały polskie urzędy miar. Stało się tak m. in. w Stargardzie Szczecińskim, Koszalinie, Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze. Niejednoznaczna sytuacja urzędów na Ziemiach Odzyskanych trwała do publikacji dekretu z dnia 19 kwietnia 1951 roku o organach administracji miar i narzędziach mierniczych. Dekret ten pozwolił władzom miasta na zgodne z prawem przydzielenie na potrzeby urzędu lokalu odbudowywanego i faktycznie użytkowanego przez pracowników polskiej administracji miar. Taką decyzję podjęto 14 czerwca 1951 roku Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Szczecinie, przekazując nieruchomość przy Placu Lotników 4/5 na potrzeby Obwodowego Urzędu Miar. Ostatecznym aktem przecinającym wszelkie niejasności było wydanie 9 stycznia 1952 roku Zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w sprawie ustalenia zakresu właściwości terytorialnej okręgowych i obwodowych urzędów miar i ich siedzib. Na mocy tego Zarządzenia powołano Obwodowy Urząd Miar nr 7 w Szczecinie z zakresem terytorialnym obejmującym powiaty: szczeciński, woliński, kamieński, gryficki, łobeski i nowogardzki, podporządkowany Okręgowemu Urzędowi Miar nr 6 w Gdańsku. Pierwszym naczelnikiem szczecińskiego Urzędu został Bogusław Trojanowski. Otrzymana nieruchomość przy Placu Lotników to grunt o obszarze 1022 m² oraz część okazałego trzykondygnacyjnego murowanego budynku, oficyna i szopa służąca jako magazyn. W oficynie znajdowały się urządzenia do legalizacji, w części parterowej budynku biura urzędu, na piętrze mieszkanie służbowe naczelnika.

Historia tego budynku sięga końca XIX wieku kiedy to w 1899 r. rozpoczęto jego budowę z przeznaczeniem na potrzeby niemieckiego urzędu miar. Już w styczniu 1901 r. budynek ten został oddany do użytku. Do czasu zakończenia II-giej wojny światowej (kwiecień 1945 r.) miały tu siedzibę Okręgowy Urząd Miar (Eichdirektion) i Obwodowy Urząd Miar (Eichamt). Gmach ten szczęśliwie ocalał ze zniszczeń wojennych. Uszkodzeniu uległy jedynie dach, strych, wewnętrzne zabudowania w oficynie, stolarka okienna. Przyznanie siedziby polskiej administracji miar pozwoliło dokończyć rozpoczętą odbudowę gmachu oraz uzupełniać wyposażenie w kontrolne przyrządy pomiarowe.

Do 1967 roku obwodowe urzędy miar w Koszalinie i Stargardzie Szczecińskim podlegały pod Okręgowy Urząd Miar w Gdańsku, zaś obwodowe urzędy miar w Gorzowie Wlkp. i w Zielonej Górze

pod Okręgowy Urząd w Poznaniu.

Kolejny rozdział w historii szczecińskiego Urzędu Miar rozpoczyna się z chwilą uchwalenia 17 czerwca 1966 r. ustawy o utworzeniu Centralnego Urzędu Jakości i Miar oraz wydania zarządzenia Prezesa Centralnego Urzędu Jakości i Miar z dnia 5 stycznia 1967 r. w sprawie ustalenia siedzib i właściwości miejscowej okręgowych i obwodowych urzędów jakości i miar. Zarządzenie to "przeniósł" Obwodowy Urząd Miar w Szczecinie oraz obwodowe urzędy w Stargardzie Szczecińskim i Koszalinie w struktury Okręgowego Urzędu Miar w Poznaniu.

W latach 70-tych rozpoczynają się liczne inwestycje przemysłowe skutkujące coraz większym zapotrzebowaniem na usługi metrologiczne. Gwałtownie wzrasta ilość prowadzonych kontroli metrologicznych i jakościowych w zakładach przemysłowych, rolnictwie i handlu. Odżywa koncepcja utworzenia Okręgowego Urzędu Miar w Szczecinie. Misję tworzenia samodzielnego urzędu powierzono Stanisławowi Sadajowi.

Misja ta zakończyła się sukcesem kiedy w dniu 8 marca 1976 roku weszło w życie zarządzenie Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar o utworzeniu Okręgowego Urzędu Miar w Szczecinie, administrującym na terenie województw szczecińskiego, koszalińskiego i gorzowskiego. W skład nowego Okręgowego Urzędu wchodziły urzędy obwodowe w Szczecinie, Stargardzie Szczecińskim, Koszalinie i Gorzowie Wlkp. Pierwszym dyrektorem Urzędu został Stanisław Sadaj, pełniący tę funkcję do kwietnia 1998 roku.

Nowy podział administracyjny kraju przyniósł zmiany w strukturze organizacyjnej okręgu szczecińskiego do którego od 1 stycznia 1999 r. został przyłączony Obwodowy Urząd Miar w Zielonej Górze podlegający poprzednio okręgowi poznańskiemu.

Obecnie, to jest od dnia 1 stycznia 2018 r., kiedy to weszły w życie zmiany zawarte w ustawie z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy - Prawo o miarach oraz ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. poz. 976), obwodowe urzędy miar w Stargardzie, Koszalinie, Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze zostały przekształcone w wydziały zamiejscowe, a Obwodowy Urząd Miar w Szczecinie - w Wydział Legalizacji.

PLIKI DO POBRANIA

[Dekret o miarach \(Dziennik Praw z 1919 r., Nr 15, Poz. 211\) \(pdf, 459.71 KB\)01.12.2017 21:00](#)

[Dekret o organach administracji miar oraz o miarach i narzędziach mierniczych \(Dziennik Ustaw z 1951 r., Nr 26, Poz. 195\) \(pdf, 2.58 MB\)01.12.2017 21:00](#)

[Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w sprawie ustalenia zakresu właściwości terytorialnej okręgowych i obwodowych urzędów miar oraz ich siedzib \(Monitor Polski z 1952 r., Nr A-7, Poz. 65\) \(pdf, 1.22 MB\)01.12.2017 21:00](#)

[Zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Jakości i Miar w sprawie ustalenia siedzib i właściwości miejscowej okręgowych i obwodowych urzędów jakości i miar \(Monitor Polski z 1967 r., Nr 3, poz.16\) \(pdf, 1.36 MB\)01.12.2017 21:00](#)

[Zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Jakości i Miar zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia siedzib i](#)

[właściwości miejscowej okręgowych i obwodowych urzędów jakości i miar \(Monitor Polski z 1970 r., Nr 24, poz. 197\) \(pdf, 453.05 KB\)01.12.2017 21:00](#)
[Zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Jakości i Miar zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia siedzib i właściwości miejscowej okręgowych i obwodowych urzędów jakości i miar \(Monitor Polski z 1971 r., Nr 13, poz. 100\) \(pdf, 741.28 KB\)01.12.2017 21:00](#)
[Zarządzenie Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar w sprawie utworzenia Okręgowego Urzędu Miar w Szczecinie oraz ustalenia siedzib i właściwości miejscowej okręgowych i obwodowych urzędów miar \(Monitor Polski z 1976 r., Nr 8, Poz. 43\) \(pdf, 2.31 MB\)01.12.2017 21:00](#)